

Таким чином, застосування аудиторських процедур для вирішення завдань аудиту фінансової інформації має враховувати такі їх характеристики, як цільове призначення самих процедур, так і обмеженість ресурсів, потрібних для їх застосування.

УДК 657.6

Наталія Щербакова,
к.е.н., доцент кафедри аудиту,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ВИКОНАННЯ СУПУТНИХ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність» і «Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг», крім послуг з аудиту та огляду історичної фінансової інформації аудиторські фірми можуть виконувати інші завдання з надання впевненості та супутні послуги, до яких відносяться зокрема: перевірка прогнозної фінансової інформації; здійснення на замовлення розрахунків (економічний, фінансовий, стратегічний та інші види аналізу) для оцінки стану та результатів господарської діяльності; послуги з оцінки ефективності використання виробничих потужностей; функціонування системи управління та управлінських рішень або окремих господарських операцій; системи матеріального стимулювання і оплати праці; інформаційних систем і систем безпеки діяльності підприємств; системи внутрішнього контролю; економічні експертизи; оцінка вартості активів, надійності системи бухгалтерського обліку; відповідності рівня професійних знань персоналу, задіяного у фінансово-господарській діяльності; інші завдання, які виконуються як завдання з надання впевненості.

Завдання з надання впевненості — це завдання, виконуючі які, аудитор надає висновок, призначений підвищити ступінь довіри визначених користувачів, інших ніж відповідальна сторона, щодо результатів оцінки або визначення предмету перевірки за належними критеріями, завдання, за яким фахівець — практик надає висновок, призначений підвищити ступінь довіри визначених користувачів, інших ніж відповідальна сторона щодо результату оцінки або визначення предмета перевірки за відповідними критеріями.

Щоб уникнути непорозумінь між замовником і аудиторською фірмою під час надання аудиторських послуг, необхідно письмово узгодити умови виконання супутніх послуг, відповідальність сторін і форму та зміст аудиторського звіту. Це можна зробити у листі-зобов'язанні, договорі чи іншій належній формі письмової угоди у відповідності з МСА 210 «Узгодження умов завдань з аудиту».

Надаючи супутні послуги, аудитори повинні діяти у відповідності з завданням, яке викладене у договорі, планувати та документувати порядок виконання робіт, підготувати звіт за результатами робіт та рекомендації управлінському персоналу.

Аудиторські фірми, які надають такі послуги, повинні мати висококваліфікованих спеціалістів з достатнім досвідом роботи та знаннями, мати відповідну матеріально-технічну базу, систему контролю якості виконаних робіт у послуг, адже аудиторська організація несе повну відповідальність за якість та строки виконання супутніх послуг згідно з діючим законодавством та умовами договору між клієнтом та аудиторською фірмою.

Тому, як правило, послуги, які надаються аудиторськими фірмами зводяться до податкового аудиту чи консультацій з питань оподаткування, або відновлення бухгалтерського обліку та консультацій з питань обліку та фінансової звітності.

Але потреби суспільства у послугах з виконання завдань з надання впевненості, які не є аудитом чи оглядом історичної фінансової інформації, значно більші, оскільки на сучасному етапі замовники аудиту вважають себе захищеними не лише за умов наявності належним чином складеної фінансової звітності, а й після ретельної перевірки та оцінки управлінських рішень з точки зору їх ефективності та оптимальності.

Завданням з надання впевненості, які не є аудитом чи оглядом історичної фінансової інформації, в найбільшій мірі властиві системний та комплексний характер, які враховують усю цілісність функціонування будь-якої господарюючої системи, а також взаємозв'язок і взаємодію окремих її підсистем та елементів. Комплексність перевірки передбачає розгляд результатів діяльності господарюючого економічного суб'єкту як інтегрального показника взаємодії всіх сторін цієї діяльності та всіх факторів, які впливають на неї.

Так однією з найважливіших функцій управління є прогнозування, яке практично завжди передує плануванню і має на своїй меті зниження всіляких ризиків і невизначеностей при ухваленні тих або інших управлінських рішень. Наприклад, інвестор при-

ймає рішення про вкладення фінансових ресурсів у якийсь проект лише після ретельних розрахунків, пов'язаних з прогнозуванням майбутнього стану ринку, визначенням рентабельності вкладень і оцінками вищезгаданих ризиків. Інакше ініціативу можуть перехопити конкуренти, що можуть надійніше оцінити ситуацію і спрогнозувати перспективи розвитку економічного суб'єкта.

У даному випадку доцільно виконати завдання з перевірки прогнозної фінансової інформації, яке є одним із видів аудиту спеціалізованих сфер. За результатами виконання такого завдання замовнику видається звіт, у якому наводиться науково обгрунтований опис можливих станів об'єктів у майбутньому, а також альтернативних шляхів досягнення цього стану, заснований на допущеннях, пов'язаних з майбутніми подіями, які, при різних припущеннях, можливо матимуть місце, а також з діями, які необхідно зробити на даний момент часу (на дату підготовки прогнозної інформації).

Тому подальші дослідження в напрямку розвитку аудиторських послуг спеціалізованих сфер украї актуальні та необхідні.